

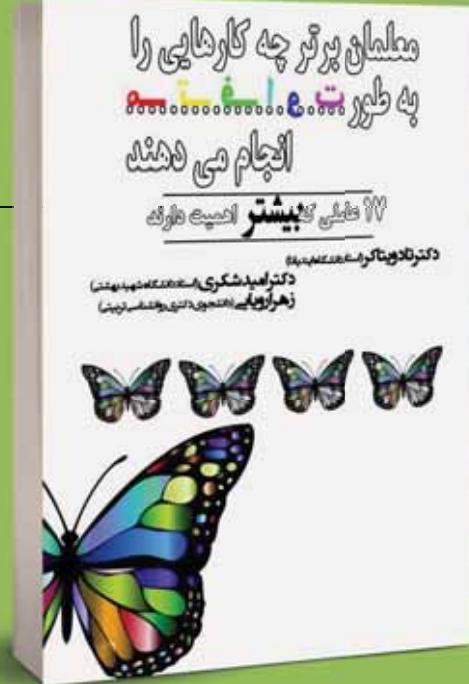
معلمان برتر چه کارهایی را به طور متفاوت انجام می‌دهند

نویسنده: تاد ویتاکر

مترجمان: امید شکری، زهرا رویایی

ناشر: رشد فرهنگ

چاپ: ۱۳۹۶

آذردخت کوهستانی نژاد طاری

آموزش و پرورش داشته باشد و فهرستی از دستورالعمل‌ها، استانداردها، اصول و نظریه‌های مرتبط با این حوزه را مطالعه کند. بهترین و بدترین معلمان امکان دارد مثل هم در کلاس‌های دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد، رتبه اول بوده باشند. تفاوت بین معلمانی که اثربخش‌ترند و همکاران آن‌ها که اثربخشی کمتری دارند، در دانسته‌هایشان نیست بلکه در کارهایی است که انجام می‌دهند.

این کتاب نمی‌خواهد مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها را تجویز کند. در عوض، در بی آن است که چشم‌انداز مدرسه را از دید معلمان برتر به نمایش بگذارد. آن‌ها هنگامی که کلاس‌های درس و دانش‌آموzan خود را می‌بینند، واقعاً چه مشاهده‌ای کنند؟ کانون توجه آن‌ها کجاست؟ وقت و انرژی خود را چطور صرف می‌کنند؟ چه عواملی به تصمیمات آن‌ها جهت می‌دهد؟ ما

چطور می‌توانیم به برتری‌های مشابه آنان دست یابیم؟

پاسخ واحدی برای این سؤال وجود ندارد؛ اگر وجود داشت، قطعاً همه ما در حال حاضر آن را به کار می‌بستیم. آموزش و پرورش امر بسیار پیچیده‌ای است؛ همچنان که تدریس در کلاس‌های درس نیز پیچیده است اما ما می‌توانیم در جهت کشف کارهایی که برترین معلمان انجام می‌دهند، قدم برداریم. می‌توانیم به این نگرش دست یابیم که به عنوان یک معلم تا چه حد می‌توانیم اثربخش و مؤثر باشیم. بیشتر از همه، می‌توانیم مهارت‌های خودمان را بهبود دهیم. همه ما با برترین معلمان هم عقیده‌ایم که: مهم نیست اکنون در چه شرایطی

کتاب «معلمان برتر چه کارهایی را به طور متفاوت انجام می‌دهند» نوشته تاد ویتاکر به این مسئله می‌پردازد که معلمان توانند چه کارهایی انجام می‌دهند که باعث تمایز آن‌ها از دیگران می‌شود.

وقتی بدانیم برترین معلمان چه کارهایی انجام می‌دهند و ما نیز آن کارها را تمرین و تکرار کنیم، می‌توانیم خود را تا حد آنان ارتقا دهیم.

آموزش و پرورش شغل سختی است. روزهای طولانی سپری می‌شوند و گاهی مشکلات جدی ممکن است بروز پیدا کنند. آنچه همواره و در درجه اول در کانون توجه معلمان بزرگ قرار دارد، دانش‌آموzan هستند. اغلب معلمان در زمانی که شرایط بر وفق مراد است، ظاهراً این مطلب را تأیید می‌کنند اما برترین معلمان در شرایط دشوار نیز به این مطلب جامه عمل می‌پوشانند. می‌دانیم که در درجه نخست باید دانش‌آموzan در کانون توجه مدارس قرار داشته باشند و پس از آن، افراد دیگری که در آنجا مستولیتی به عهده دارند، اهمیت پیدا می‌کنند. برترین معلمان همواره این نکته را سرلوحه کار خویش قرار می‌دهند.

معلمان برتر همچنین می‌توانند از نقطه نظر دانش‌آموزانشان به مسائل نگاه کنند. آن‌ها توانایی بی‌نظیری دارند و آن این است که خود را در جایگاه هر یک از دانش‌آموزانی که با او تعامل دارند تصور می‌کنند و می‌دانند که چطور با دیگران برخورد داشته باشند.

هر معلمی ممکن است قفسه‌ای پر از کتاب درباره مسائل

- معلمان برتر در عین حال که انتظارات سطح بالایی از دانشآموزان دارند، انتظارات سطح بالاتری نیز از خودشان دارند.

- معلمان برتر می‌دانند عاملی که می‌تواند باعث ایجاد تغییر و تفاوت در کلاس درس شود، خود آن‌ها هستند.

- معلمان خوب همواره برای بهبود تلاش می‌کنند و تمکزشان بر چیزی است که می‌توانند کنترل کنند؛ یعنی بر عملکرد خودشان تمکز دارند.

- معلمان برتر در وهله اول روی دانشآموزان تمکز دارند و با دید وسیعی که دارند، قدر و منزلت هر چیزی را می‌دانند.

- معلمان بزرگ در کلاس‌های درس خود یک فضای مثبت ایجاد می‌کنند. آن‌ها با همه افراد با احترام رفتار می‌کنند. به طور خاص، آن‌ها قدرت تحسین را می‌دانند.

در بخشی از کتاب «معلمان برتر چه کارهایی

را به طور متفاوت انجام می‌دهند» می‌خوانید:

«زمانی که معلم عطسه می‌کند، کل کلاس سرما می‌خورند. این به خودی خود، نه خوب است و نه بد. این فقط یک واقعیت است. تأثیر ما روی دانشآموزان، بسیار زیاد است؛ چون آنچه در کانون توجه ما قرار دارد، در کانون توجه دانشآموزان نیز قرار می‌گیرد و اندیشه و رفتار ما بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد. اگر ما برای ایجاد روابط خوب و قابل اعتماد تلاش کنیم، دانشآموزان نیز تلاش می‌کنند تا رضایت ما را به دست آورند. اگر به گونه‌ای رفتار کنیم که اعتبار خود را از دست بدھیم، دانشآموزان نیز بر علیه ما کار خواهند کرد. دانشآموزانی که هر روز به کلاس درس قدم می‌گذارند، از ما انتظار دارند که برای تنظیم روابط و کیفیت تعاملات تلاش کنیم. اگر یک شیوه مثبت براساس اصول حرفه‌ای بنا نهیم، آن‌ها نیز خودشان را با آن شیوه جور خواهند کرد. در مقابل، اگر طرز برخورد ما منفی و خشونت‌آمیز باشد، آن‌ها نیز

به همان شیوه واکنش نشان خواهند داد.

ما اغلب می‌شنویم که «شما باید تلاش کنید و احترام و توجه دانشآموزان را کسب کنید». با این حال، دانشآموزان در روز نخست مدرسه بهترین رفتار را دارند. آیا ما از این فرصت استفاده کرده و توجه و احترام آن‌ها را جلب کرده‌ایم؟ آیا در طول تابستان، برای ایجاد پایه روابط با دانشآموزان و خانواده‌شان کاری انجام داده‌ایم؟ البته که پاسخ، منفی است. دانشآموزان در روز اول مدرسه، احترام زیادی برای معلمان قائل هستند. پس از آن، ما تعیین می‌کنیم که چه اتفاقی بیفتند. برترین معلمان در تمام طول سال، برای ایجاد و پرورش روابط احترام‌آمیز تلاش می‌کنند.

قرار داریم و تا چه اندازه، خوب هستیم بلکه مهم این است که همواره می‌خواهیم بهتر از این باشیم.

این‌طور نیست که تمام جنبه‌های آموزش خوب و برتر فقط در این کتاب گفته شده باشد. افرادی که به دنبال مطالب مؤثر در مورد توسعه برنامه درسی، رویکردهای آموزشی، مباحث ارزیابی و دیگر موضوعات این حوزه‌اند، می‌توانند این گونه اطلاعات را در جاهای دیگر نیز بیابند. تمکز این فصول بر باورها، رفتارها، بینش‌ها و تعاملاتی است که تار و پود حیات کلاس‌های درس و مدارس ما را تشکیل می‌دهند. یادگیری و فرآگیری دانش می‌تواند به طور فردی و بدون ارتباط با دیگران اتفاق بیفتد اما آموزش، نیازمند تعامل افراد با یکدیگر است. آموزش اثربخش نیازمند مهارت‌های ارتقایی است و برترین معلمان، همه‌روزه این مهارت‌ها را به کار می‌بندند.

قالب این کتاب، ساده و آسان است. در قسمت مقدمه، درباره اهمیت آموزشی که اثربخش‌ترین معلمان ارائه می‌دهند، مطالبی مطرح می‌کند. در فصل پایانی از ما می‌خواهد که بر باورهای اصلی خود تمکز و به آن‌ها توجه داشته باشیم. در فصول میانی به کارهای منحصر به فردی که معلمان خوب و برتر به طور متفاوت انجام می‌دهند، اشاره می‌شود. هر یک از ما می‌توانیم تمامی موارد توصیف شده در این کتاب، یعنی کارهایی را که معلمان برتر انجام می‌دهند، به کار بیندیم.

نویسنده این کتاب، استاد رهبری آموزش در دانشگاه ایالتی ایندیاناست. او که سابقه سال‌ها تدریس و مدیریت در دوره‌های تحصیلی متفاوت را دارد، علاقه شدید خود به آموزش و پژوهش را از طریق تحقیق و مطالعه در مورد معلمان و مدیران اثربخش، دنبال کرده است و اکنون، یکی از چهره‌های برگسته در حوزه‌های انگیزش، رهبری و اثربخشی معلمان و مدیران به حساب می‌آید.

جملاتی برگزیده از کتاب:

- معلمان برتر هرگز فراموش نمی‌کنند که اشخاص کیفیت یک مدرسه را تعیین می‌کنند نه برنامه‌ها و شیوه‌های خاص.

- معلمان برتر در آغاز سال تحصیلی، انتظاراتشان را به طور واضح تعیین و بیان می‌کنند و آن‌ها را به طور مداوم در طول سال تحصیلی دنبال می‌نمایند.

- معلمان برتر کلاس درسشان را با خدمتی مدیریت می‌کنند. زمانی که سخنی بر زبان می‌آورند، آن را معنا می‌کنند و منظور خودشان را بیان می‌کنند.

- زمانی که یک دانشآموز رفتار بدی انجام می‌دهد، معلمان برتر یک هدف را دنبال می‌کنند و آن این است که از وقوع دوباره آن رفتار جلوگیری کنند.

